

Suchovo - Kobylina + Kalíšová
Případ (1987)

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTRIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel.

VÝSTRIŽEK Z ČASOPISU

Tvorba
Praha

10 XI 1987

ze dne

Případ Muromských A K v DISKU

Letošní absolující ročník DAMU se představil začátkem října svou druhou premiérou. Dramaturgové (Václav Beránek a Nina Tiliu) sáblí tentokrát po trilogii A. V. Suchovo-Kobylina, na jejíž motivy napsali Jana Kalíšová a Václav Lautner vlastní text, který se hraje pod názvem PŘÍPAD MUROMSKÝCH.

Jak už název napovídá, hra vychází hlavně z druhého dílu trilogie: z prvního dílu je použit jen motiv svatby u Muromských a zápleтка s ukradenou jehlicí a ze Smrti Tarelkina je tu pouze motiv společenského vzestupu Raspljujeva. Přepřacování je uděláno celkem obratně, zaměřilo se na problémy, které jsou i v jiném společenském kontextu do dnes aktuální (byrokracie, úplatkářství ap.). Autorům se tak podařilo dosáhnout cíle a vnitřní smysl předlohy vyjádřili přesvědčivě.

Adam Hoffmeister vyřešil vtipně časté změny prostředí: scéna se skládá ze čtyř řad molitanových béžových obdélníků a stěn, které, protože se děj odehrává na čtyřech různých místech, zdvižením vždy jednoho obdélníku charakterizují prostředí. Zpočátku — u Muromských — vidíme tedy jen čtvrtinu jeviště, v poslední scéně — u Raspljujeva — rozlehlost a prázdnota místnosti, v níž za velkým stolem sedí on, má též významotvornou funkci (bezduchost a duševní prázdnotu carského soudního aparátu).

Zdá se, že herecký kolektiv je vcelku vyrovnaný. V tomto večeru však přece jen vyniká Petr Lapša: jeho Muromský je opravdu starší ruský statkář, jehož důstojnost je zacházením soudců čím dál víc narušována. Přesvědčivý je i ve scénách úplného ponížení. Velmi výrazný je i Zdeněk David, který se pro roli Tarelkina hodí výborně už zevnějškem. Dovede potměšilého a tížádstivého úředníka dobře charakterizovat i gestikou a pohyby; masku světáka, kterou má u Muromských, před nadřazeným pokorně sundává. Ale nezabíhá do karikatury, je přesně uměřený. Z ženské části se nejlépe prosazuje Jana Eichlerová v roli nešikovné služky Agafokleji: zejména velmi dobrou mimikou prokázala komediální talent. Mistry však tihla ke kari-

katuře až příliš (stále zmateně pobíhala po jevišti úplně ztuhlá, jen se kymácěla trhavými pohyby do stran). U Jolany Zelinkové (teta Atujeva) zaujmou především výrazné zářící přísné oči, za nimiž však probleskuje laskavost; odpovídá roli svým typem a herecky ji přesvědčivě zvládá. Štěpánka Kapicová je naproti tomu jako Lidočka dost bezvýrazná. Marek Vašut je na soudního radu Varravina příliš jemný a dobrácký, nedává postavě dost ráznosti a z oby. Zdeněk Podhůrský obdařil Nělkina elegancí salonního básníka, po neohrabanosti, pramenící z jeho častého pobývání na venkovském statku, není v jeho roli na rozdíl od předlohy ani stopy. Jeho jevištní výraz je však přesvědčivý stejně jako u Oty Sládka v roli Raspljujeva a Ivo Helikara jako Mrškina. Zdeněk Staňkovský (Držkin) se někdy nechává anašet přílišnou snahou o karikaturu.

Režisér Václav Lautner pojal inscenaci jako řadu výstupů, po jejichž ukončení herci na scéně ustrnou v nehybném obraze; doprovázena hudbou Jaroslava Ježka, dostává inscenace panoptikální ráz. Případ Muromských v DISKU zcela splňuje požadavky absolventského představení.

ita

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Večerní Praha

7. X. 1982

Případ Muromských v Disku

Dívali se studio Akademie múzických umění DISK znají jistě všichni milovníci jevištního umění. Studenti divadelní fakulty zde každoročně vlastními silami inscenují svá absolventská představení.

Hru Případ Muromských připravili pro tuto sezónu studenti oborů režie, herectví, dramaturgie a scénografie, kteří v příštím roce opustí brány školy. Autoři Václav Lautner a Juna Kališová ji napsali jako volné variace na motivy dramatické trilogie A. V. Suchova-Kobylina Obrazy minulosti.

Případ Muromských je tragikomedie o lidech, kteří svým přístupem k životu, ziktným a sobeckým jednáním znamenají pro své okolí velké nebezpečí. Neboť neváhají využít každé příležitosti k tomu, aby se

na svém pomyslném »zebíčku úspěšnosti«^{ph} vyšplhali alespoň o stupínek výše, neohlížeje se přitom na jiné, které současně přivádějí do záhuby.

Hra nijak nepřevyšuje běžný průměr současné divadelní tvorby, proti původnímu námětu má povrchní ráz, leccos je pouze naznačeno, vadí i přílišná karikace některých postav. Autoři sami si však nekladli za cíl zachovat původní smysl trilogie, ale »vyjádřit chápání předlohy tak, jak ji přečetli v roce 1982«.

ph

Suchova-Kobylina: Případ Muromských (Disk)

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Rovnost, Brno

21. X. 1982

ze dne

DISK hostem v Brně

V úterý večer se konalo v sále Máryta na Bayerově ulici, kde sídlí činoherní studio Antonína Kuršše, pohostinské představení absolventského ročníku herectví pražské divadelní fakulty AMU. Pražská škola má studenty v plné šíři divadelní výchovy (herce, režiséry, dramaturgy i výtvarníky), a tak jsme mohli zhlédnout ve hře nazvané Případ Muromských výsledek spolupráce nejmladší divadelnické generace. Budeme-li hned konstatovat, že je to příklad spíše oné školně pedagogické spolupráce, nikoliv té, která vznikla z vnitřní generační souhlasnosti — což se i na DAMU děje přece jen výjimečně, čas od času — neubírem celku na významu, ale výsledek zařadíme přesněji. Kompozice na motivy trilogie A. V. Suchova-Kobylina je dílem spoluautorství Jany Kališové a posluchače režie Václava Lautnera, jemuž byla svěřena péče o nastudování inscenace. Předloha sama je spolehlivě motivickou kombinací, v níž se rýsují dvě rozdílné polovi-

ny. Tu první charakterizuje spíše sklon ke studentské recesi, druhá pak dostává vážnou tóninu. Oboje jde postupně od prestassima, překotnosti v pohybu, řeči i s občastými brepty až do grave, tragicameote, kde se rytmus zpomaluje, až vážne. U sympatických hereckých tváří a vesměs urostlých postav, s nimiž se za čas jistě shledáme nejen na předních scénách, ale i ve filmu a televizi, je z tohoto večera sice těžko poznat mimořádné výrazné talenty, ale i ve vyrovnanosti upozornili na sebe Marek Vašut (Varravin), Ota Sládek (Rasplujev) i Zdeněk Podhářský (Nělkín) a Štěpánka Kapicová (Lidočka). Je pravda, že v začátku přeplněný sál očekával od pražských studentů snad i o něco víc, ale je velice prospěšné, že se dějí takovéto výměny představení posledních ročníků DAMU i JAMU, neboť ukazují také problematiku všední denní práce. A té je v pedagogickém procesu nejvíce. (Z. S.)